

Vaša dela, ki jih z vednim gibanjem telesa pod milim nebom in na prostem zraku med raznimi naravnimi ugodnosti opravljate, vam zderžujejo zdravo telo, nepopačen um in veselo srce. Vaše enoverstno življenje, enako enojni naravi, ktera vas živi, vam teče mirno naprej. Ladanjska tihota vam daje pokoj; pokoj raja (rodi) dobrotnost srca, ta pa zadovoljnost. Za to se pa tudi nahajajo med vami čednosti lepe: odkritoserčnost, poštenost, priprosto zadržanje, usmiljenje z ubogimi in prava pobožnost.

Ali ravno to samstvo, to je, ločenost od drugih ljudi in opravila vaša so kriva, da ste zmed ljudi drugih stanov naj krajših misel, naj bolj nevedni, ker vam obdelja zemlje kratki obdeljo duha. Ta nevednost in praznomišljivost ste uzrok, da tem, ki so nad vami postavljeni, nič kaj ne zaupate, se radi pri vsaki naj manji prigodi zoper njih stekate, večkrat slepo in brez pomiselka ravnate, vse obreke prec verjamete, pametnim svetom in podukom radi ušesa zapirate, nasproti pa zijate hudobneže poslušate, ki se vam laskaje vaše dobljeno zaupanje na svojo sebičnost večkrat k vaši škodi obračajo. V spričo tega povem samo en izgled: Leta menda 1824. je bilo od vikših povelje na kmete mojega kraja prišlo, da si ima vsaka občina (soseska) sadežnik (Pflanzschule) napraviti, poleg občnih cest pa drevesa zasajevati in cepiti. Ko se občina na posvèt zbere, kje bi za to naj bolj pripravno mesto bilo, zine nekdo v tem zboru: „Cesar ne išče vašega dobra, ampak le davkov; od sadja se bo tak davek daljal kakor od tertja“. To je bilo zadosti. Može brez vsega daljnega pomiselka, al bi to zares mogoče bilo ali ne, odločijo naj slabše mesto za sadežnik; poleg cest so sadili drevesca večidel brez koreninic, da pače so nekteri le paterlje špicili in v zemljo zabijali; kar se je bilo prišlo, so pokazili. In zdaj po pretekli četertini stoletja, kjer bi že lahko voznik s svojo živinico o sončnem prepeku in hladi hodil, ne najdeš v kraju, ki ga je Bog prav za sadje vstvaril, po dve uri delječ nikjer ne enega drevesa!

Da je ta nezaupnost hči tiste dobe, ko ste silno tlačeni bili, rad verujem; — al pa je ta nezaupnost vpravičena še dandanašnji, ko ste postali vsim drugim posestnikom enaki, ko se od vas nič drugega ne terja, vam nič drugega ne naklada, kot vsim drugim stališem, med kterimi ste ravnopravni udje!

Ako vam je pa kdaj poduka treba bilo, Vam ga je gotovo treba dandanašnji, nekaj, da bi si pri vedno večem pomanjkevanju s kmetijstvom bolj pomagati znali, ker na majhnih gruntih družine zmerom številneje postajejo, živeži pa nekteri se umikujejo; nekaj, da bi sami s svojim umom se vadili misliti in razsojevati: kaj Vam je koristno ali škodljivo, ker je klatežev zlovoljnih veliko, ki Vas slepijo med vami se skitaje.

(Dalje sledi.)

Kmetijske zastavice.

Vganjko zastavice v 16. listu rešimo takole: Po mnogih skušnjah je gotovo, da 85 funtov ali liber pšenice ravno toliko tečnega živeža v sebi ima kakor 100 funtov reži. Estrajsk vagán (mecen) reži vaga 80 funtov, pšenice pa 85. Ako tedaj hočemo zvediti vrednost enega vagana pšenice, je treba zrajtati: koliko 100 funtov reži veljá, kteri v tečnosti toliko zdajo kolikor en vagán pšenice. Po lahkem prerajtu se zvé, da, če vagán ali 80 funtov reži (kakor smo rekli) 4 fl. 24 kr. veljá, 100 funtov pride na 5 fl. 30 kr., in ravno toliko bi imelo 85 funtov (ali vagán) pšenice veljati po gori razloženi primeri med tečnostjo pšenice in reži. Ako se pa vagán pšenice na tergu k večem po 4 fl. 54 kr. plačuje, je pšenica v pri-

meri k reži za 36 kr. predober kup. Pametno je tedaj v taci okolišinah iz pšenice kruh péči in rež raji prodajati, ker se v primeri tečnosti dražji plačuje. Pri tem, da se pšenica za kruh porabi, je še ti dobiček, da se iz pšenice dá nar lepši moka (cvet) brez škode za kruh še za druge močnate jedila odločiti.

Druga zastavica.

Neki gospodar potrebuje za kruh skozi celo leto 105 vaganov reži; koliko bi potreboval pšenice, ako bi namest reži kruh iz pšenice pekel?

Slovanski popotnik.

* Slovansko društvo v Terstu je ustanovilo poseben slovstveni odbor, ki ima redne seje. Upati je, da bo ti odbor, ker društvo prav dobro stoji, marsikaj za jugoslovansko slovstvo storiti zamogel.

* Društvo sv. Mohora po poslednjem naznanilu že šteje 756 družbenikov.

* Drobince za leto 1853 so prišle že na svetlo; na prodaj so povsod; veljajo 48 kr. Drugi pot več od te prekoristne lepe knjige.

* Slovensko berilo za nedeljske šole in malo berilo za slovensko-nemške šole svetlega knezoškofa Lavantinskega g. Slomškega se na Dunaji tiskujete.

* V gluhomutnišnici v Gorici, vstanovljeni po Valentinu Stanič-u neumerlega spomina in upravljeni sedaj po verlem vodju g. Janezu Budau-u je sedaj 45 gluhomutastih otrok iz Tersta, Istrianskega in Goriškega.

* Nek česki pisatelj spisuje spevoigro pod naslovom: „Vlasta“.

* Botaniško zbirališče v Blatnem Potoku bode botaniško zbirko začelo napravljati.

* V Pragi je prišel atlas vsih delov sveta za šole na svitlo; obseže 26 zemljovidov, ki so za šole popolnoma pripravi; pa tudi cena je prav niska, ker velja le 1 for. 45 kr.

* Bedřich Pešta, znani česki pisatelj, je pripravil za tisk vse balade in romance Mickieviča v česko prestavljene. Čuje se, da se bodo pri Pospisilu izdale.

* V dveh mescih bo česko imenoslovje za gimnazij in realne šole na svitlo prišlo.

* J. J. Melihar je v českem jeziku izdal petero veseloiger v tiskarnici Jaroslava Pospisila.

* Pseudonimi pisatelj Nadejkovsky je prestavil Schillerjevega „Karlosa“ v češčino.

* Gosp. dr. Čupe bode na svoje stroške izdal v česko prestavljene dramatične spise Shakespeara. Prestavili pa so jih gg. Doucha, Maly in Kolar, kteri še dozdej niso bili tiskani.

* Natoroznanski česki časopis „Živa“, ki je letos začel izhajati, šteje že krog 1000 naročnikov. Vredovan je kaj marljivo.

* Primerajočo vseslovansko slovnico slavnega Čelakovskega bode česka matica izdala.

* Gosp. doktor Frencl, profesor na akademiskem gimnazij v Pragi, je izdelal novo „Postillu“, tedaj liste in evangelia z razlago vred. Društvo sv. Janeza jo bode v natis dalo.

* V Moskvi je umerl znani ruski pisatelj Vasili Alexandrovič Vontarski. Njegovi najvažniši spisi so bili: „Velka dama“ (roman), „Likar“ (drama), „Minister“ (roman) in „Dve sestri“ (novella).

* V Berni v tiskarnici Winikera se tiska prvi zvezek „Moravskih narodnih pesem“. Moravski narodni list opominuje, da v Berni še tako imenitno delo ni nikdar na svitlo prišlo, kakor bode to.

* Severin Golebiofsky izdeluje življenopis slavnega Štefana Chmelečkega.